

Farba písma a pozadia

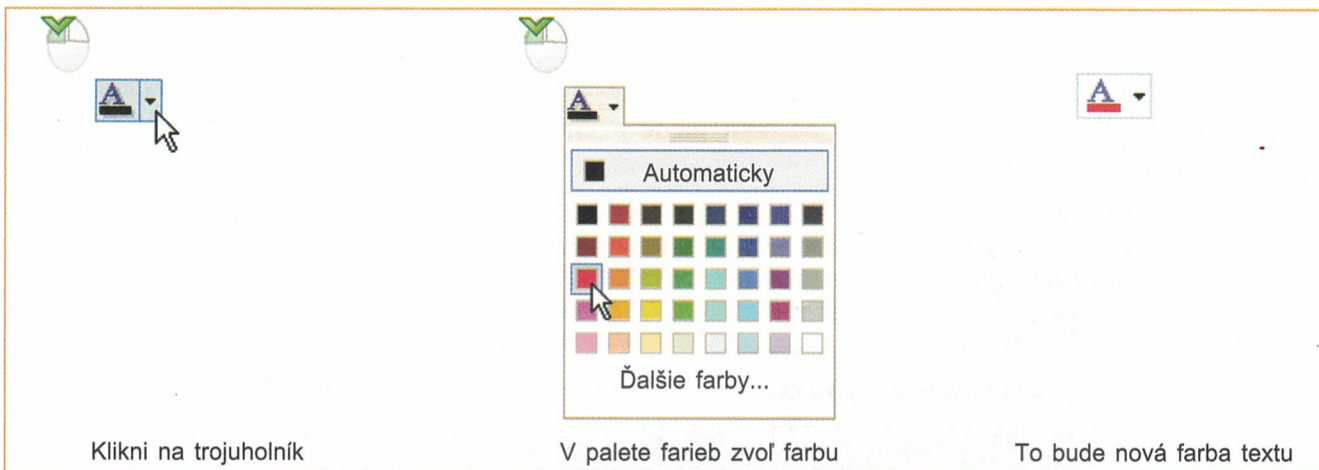
Text môžeme zvýrazniť tak, že zmeníme **farbu písma** alebo **farbu pozadia** textu:

Farbu písma meníme tlačidlom na paneli nástrojov.

Farbu textu môžeme nastaviť pomocou palety farieb:

Čierny text na bielom pozadí.

Červený a zelený text na žltom pozadí.

Teraz sme pripravení, zafarbovať rôzne časti textu, napríklad:

Ďaleko, ďaleko odišiel pán do vojny, lebo mu prišiel od kráľa taký rozkaz.

Označ celý text

Ďaleko, ďaleko odišiel pán do vojny, lebo mu prišiel od kráľa taký rozkaz.

Zafarbi ho na červeno

Ďaleko, ďaleko odišiel pán do vojny, lebo mu prišiel od kráľa taký rozkaz.

Označ inú časť textu

Ďaleko, ďaleko odišiel pán do vojny, lebo mu prišiel od kráľa taký rozkaz.

Zafarbi ho na zeleno

ÚLOHA

7

Otvor súbor `06_06_Farby.doc`, ktorý obsahuje zoznam niekoľkých názvov farieb. Každý názov farby zafarbi správnou farbou.

Pôvodnú čiernu farbu textu zvolíme tak, že z palety farieb vyberieme **automatickú farbu**: Automatickou farbou vrátime textu čiernu farbu.

ÚLOHA

8

Otvor súbor `06_07_Diktat.doc`, ktorý obsahuje diktát s niekoľkými chybami. Vyznač červenou farbou všetky slová, v ktorých je gramatická chyba – chybu neopravuj.

ÚLOHA

9

Otvor súbor `06_08_Zafarbi.doc` a v texte vyznač všetky podstatné mená mužského rodu modrou farbou a ženského rodu červenou.

Posledný typ zvýrazňovania textu je zafarbovanie jeho pozadia: takto zafarbené pozadie nejakých slov vyzerá, akoby sme ho zvýraznili farebnou fixkou. Na toto slúži tlačidlo na paneli nástrojov a funguje veľmi podobne ako tlačidlo na farbenie písma: najprv si musíme zvoliť zvýrazňovaciu farbu a potom ňou môžeme zafarbiť nejaké časti textu. Zvýrazňovaciu farbu môžeme aj vypnúť – vtedy textu odfarbujeme jeho pozadie:

Klikni na trojuholník

Z palety vyber žltú

Žltá farba pozadia

Zrušenie farby pozadia

Ukážme, ako farebne zvýrazňujeme nejaký text:

Poznám **dvanásť** **sestier**, v jednej postielke ležia a žiadna na kraji.

Označ časť textu

Poznám **dvanásť** **sestier**, v jednej postielke ležia a žiadna na kraji.

Zvýrazni ju žltou

Poznám **dvanásť** **sestier**, v jednej postielke ležia a **žiadna** na kraji.

Označ nejaké slovo

Poznám **dvanásť** **sestier**, v jednej postielke ležia a **žiadna** na kraji.

Zvýrazni ho zelenou

Zvýrazňovanie textu nejakou farbou sa najčastejšie používa vtedy, keď si potrebujeme zapamätať alebo pripomenúť nejaké dôležité časti. Alebo, ak nie sme s naším textom veľmi spokojní a to, čo ešte plánujeme vylepšiť, si zvýrazníme. Takéto zvýrazňovanie sa vo výslednom texte, ktorý odovzdávame niekomu inému, používa veľmi zriedkavo.

ÚLOHA

10

Otvor súbor `06_09_Nezname_slova.doc` a farebne v ňom zvýrazni všetky slová, ktorým nerozumieš. Napríklad takto:

Dosiaľ sme sa zaoberali ľudovou slovesnosťou – jej kratšími formami, teda piesňami, prísloviami, hádankami, pranostikami, porekadlami.

Originál

Dosiaľ sme sa zaoberali ľudovou **slovesnosťou** – jej kratšími **formami**, teda piesňami, prísloviami, hádankami, **pranostikami**, porekadlami.

Výsledok

ÚLOHA

11

Otvor súbor `06_10_Oprav.doc`, v ktorom sú niektoré časti vyznačené žltou a niektoré červenou. Červenou zvýraznený text vmaž a text zvýraznený žltou oprav, lebo obsahuje chyby. Napríklad takto:

Velmoži **i starešinovia** sadali na rýchle kone a dňom i nocou sa **ponáhľali** do **Nitri**, aby ešte raz mohli vidieť svojho **veľkého** panovníka živého, aby **ich** ešte raz mohli **veľmi** priateľsky a úctivo pozdraviť.

Originál

Velmoži sadali na rýchle kone a dňom i nocou sa ponáhľali do Nitry, aby ešte raz mohli vidieť svojho panovníka živého, aby ho ešte raz mohli priateľsky a úctivo pozdraviť.

Výsledok

ČO SME SA NAUČILI

- Naučili sme sa označovať slová a rôzne časti textu.
- Označený text môžeme premiestňovať pomocou myši,
- môžeme ho zmazať klávesom **Delete**
- môžeme ho zvýrazňovať rôznymi funkciami:

nastaví tučné písmo **bold**nastaví šikmé písmo *kurzíva*nastaví podčiarknuté písmo

zmení farebné pozadie písma

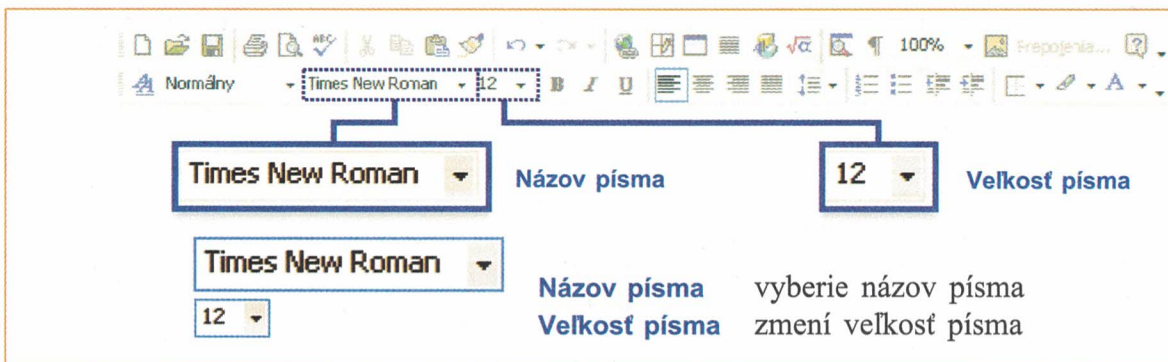
zmení farbu textu

Ďalšie farby...

Počítač má na písanie textov pripravené obrovské množstvo najrôznejších písiem. Najznámejšie sú napr. **Arial**, **Times New Roman**, **Courier New**. Tieto písma pre nás pripravili profesionálni grafici. My si z nich môžeme vybrať podľa svojich predstáv o texte, ktorý vytvárame. Na zmenu písma alebo jeho veľkosti budeme používať tieto funkcie textového editora:

Názov písma

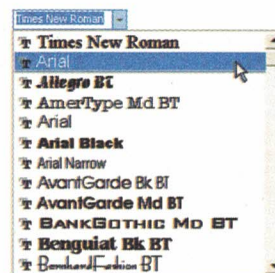
So zmenou typu písma alebo jeho veľkosti pracujeme úplne rovnako, ako sme zvyčajne text označovali. Označíme nejakú časť textu, vyberieme vhodné písmo, a tým sa zmení aj písmo označeného textu:

Poznám **dvanásť**
sestier, v jednej
postielke ležia a
žiadna na kraji.

Označ časť textu

Klikni na trojuholník
pri názve písma

Vyber písmo Arial

Poznám **dvanásť**
sestier, v jednej
postielke ležia a
žiadna na kraji.

Textu sa zmenilo písmo

Zoznam ponúkaných typov písiem môže byť na rôznych počítačoch rôzny, ale niekoľko základných písiem by tam malo byť vždy. Preto zvykneme používať hlavne tieto typy písma:

Times New Roman
Arial
Tahoma
Courier New
Comic Sans MS
Symbol
Wingdings

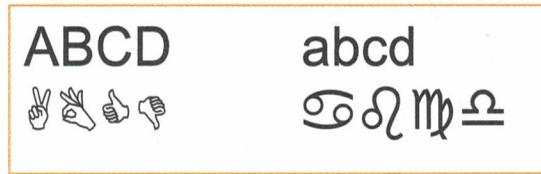
klasické novinové písmo
písmo bezpätkové
písmo bezpätkové
všetky písmená sú rovnako široké
veselšie písmo
grécke písmená a iné znaky
obrázkové písmo

Treba si uvedomiť, že text, v ktorom sa často striedajú rôzne typy písma, môže byť ťažšie čitateľný. Musíme si teda dobre rozmyslieť vhodné použitie rôznych typov písma.

Otvor súbor **06_01_Pisma.doc**, ktorý sa skladá z niekoľkých opakujúcich sa častí textu. Pred každou touto časťou je nadpis, ktorý obsahuje názov nejakého písma. Postupne označ celú takúto časť a zmeň jej písmo podľa uvedeného nadpisu. Teraz vizuálne porovnaj tieto písma. Ktoré sa ti páči najviac?

POZOR! niektoré písma, napr. Wingdings nie sú štandardné písma, kde každému znaku zodpovedá nejaké písmeno – pre toto písmo sa každý znak zobrazuje nejakým obrázkom, napr. písmenám ABCD abcd v tomto písme zodpovedajú znaky:

Takéto písmo najčastejšie využijeme na vkladanie malých obrázkov na ozvláštnenie textu. Ale môžeme tým aj nejaký text zakódovať.

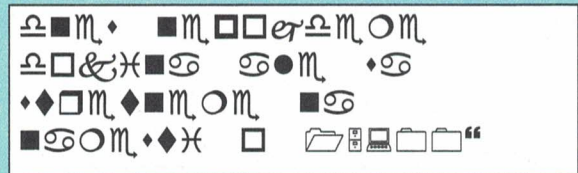
ÚLOHA

2

Napiš pre svojho kamaráta nejakú tajnú správu, potom ju zakóduj niektorým obrázkovým kódovaním (napr. Wingdings), ulož to do súboru a pošli kamarátovi, napr.:

dnes nepojdeme
do kina ale sa
stretneme na
namesti o 15:00

Originál

V písme Wingdings

Kamarát takúto správu môže prečítať tak, že najprv celú správu označí a potom jej zmení písmo, napr. na Arial.

Veľkosť písma

Písmo v texte môže mať rôznu veľkosť. Veľmi často sú nadpisy zapísané väčším písmom ako samotný text. Niektoré poznámky môžeme zase zapísať malým písmom, lebo sa nám nezdajú dôležité. Všimnime si, že na reklamných letákoch sú niektoré texty zapísané veľmi veľkými písmenami na rozdiel od iných informácií. Veľkosť písma vyjadrujeme v špeciálnej mierke, tzv. bodoch. Bežný text je najčastejšie veľkosti 12 bodov, nadpisy môžu byť napr. od 14 do 20 bodov a malé poznámky sú veľkosti od 6 do 8 bodov.

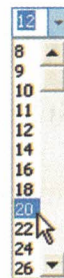
Keď klikneme do funkcie na zmenu veľkosti, otvorí sa zoznam ponúkaných veľkostí:

Poznám **dvanásť**
sestier, v jednej
postielke ležia a
žiadna na kraji.

Označ časť textu

Klikni na trojuholník pri veľkosti písma

Zvoľ novú veľkosť, napr. 20

Poznám **dva-**
násť sestier,
v jednej postielke
ležia a žiadna na
kraji.

Časť textu má inú veľkosť

ÚLOHA

3

Zapíš vedľa seba niekoľkokrát písmeno A. Teraz im postupne zmeň ich veľkosť na hodnoty 8, 12, 20, 26, 36 a 48. Napríklad takto:

